

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
(SZTAB GENERALNY)

8494 J2
Warszawa, dn. 14. II. 1922 r.

Oddział II.

Nr 4499 / II.
4495 / II

Do

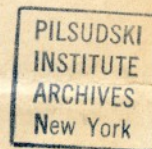
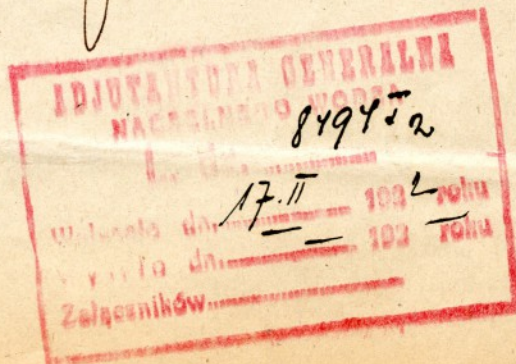
Adjutantury Generalnej

Przedkładam przy niniejszym do wiadomości komunikaty
prasowe z Rygi i z Moskwy.

Szef Wydziału Organizacyjnego

Włodkowski

major.

Komunikat prasowy

z dn. 8. II. 22 r.

MOSKWA

Zastrojowali w Moskwie profesorowie uniwersytetu skutkiem nie-
wypłacenia im należnych poborów. W myśl ostatnich dekretów ^{powinni} być otr-
mywać po 15 rb. złotem miesięcznie. Studenci odwołują się życzliwie do str-
ku profesorów. Sobniewski pisze w "Prawdzie", że należy zwrócić uwagę
publiczną na dosiadłą rolę jaką mogłyby odgrywać w walce z głodem obrazy
nie skarby cerkiewne. Dzisiaj w "Izwiestjach" zamieszczono list jednego
z wierzących Rosjan, w którym on kategorycznie oświadcza, że cerkiew pe-
winna duże poświęcić na rzecz głodnych. Ostatnio < przybył do Moskwy dele-
gat misji ~~Jazykewa~~ republiki Dal. Wsch. znajdującej się w Ameryce na konfe-
rencji Waszyngtońskiej. Przybył on celem rokowań z rządem R.S.F.S.R.
o podpisanie traktatu zawartego przez R.D.W. w Waszyngtonie z Ameryką
i Japonją. Traktat powyższy dzieli wpływy amerykańskie i japońskie między
te dwa państwa przezem japończycy zobowiązują się ~~zwrócić~~ ^{zwrócić} część
okupowanego terytorjum przez swe wojska. > Delegat misji Jazykewa ma prze-
bywać w Moskwie do 1 marca. Kwestja syndykatów znalazła się znów na pier-
wszym planie w prasie mosk. Chodzi obecnie o określenie roli, jaką warunki
nowej ekonomicznej polityki stworzyły dla syndykatów. "Prawda" między innymi
zamieszcza artykuł Przeobrażeńskie i Bucharina. Bucharin pisze, że
kwestja organizacji i konstrukcji syndykatów jest ściśle związana z ne-
mi formami ekonomicznymi rozwijającymi się w Rosji. Trzeba gruntownie
poznać i zrozumieć nowe formy, by określić sferę działania syndykatów.
W tym samym dzienniku Tomski tłumaczy, że aparat syndykatów powinien
coraz bardziej zbliżać się do nas. Inny artykuł w "Prawdzie" wskazuje
przedewszystkiem na potrzebę stworzenia dobrych wykwalifikowanych robo-
ników. ~~XXXXXXXX~~

Zadanie te należy do syndykatów. Komisja rady syndykatów Rosji opracowuje tezy o kwestji syndykatewej opublikowane przez komitet partji R.K. Kurs marki polskiej na giełdzie nieoficjalnej wynosi w Moskwie 150 rb. sew. za markę, w Pietrogrodzie 200 rb. sew. za markę.

Komunikat z dn. 9. II. 22 r.

Moskwa

"Prawda" nawołuje rząd do energicznej akcji celem ostatecznego zlikwidowania powstania karelskiego. W dłuższym artykule poświęconym sprawom angielskim, autor zaznacza, że wewnętrzne trudności (strejki i t.d.) zmuszają Anglię do ustępstw i nawiązania kontaktu z obcymi nawet z Rosją. "Izwiestja" komunikują, że mimo ugody waszyngtońskiej nie ustały tarcia między wielkimi mocarstwami. Europa zdaje się być w przededniu wielkich konfliktów. Projekt ugody anglo-francuskiej świadczy o jakimś stopniu napiętych są stosunki anglo-francuskie. Z drugiej strony Anglja znajduje się prawie w stanie wojny z Japonją na oceanie Spokojnym. Jedyne wyjście Anglii z tej sytuacji widzi autor w jej zbliżeniu się do Rosji. Ukraiński "Gesptan" uznał za wskazane udzielić niemieckim przedsiębiorcom koncesji na budowę elektrycznych stacji na Dnieprskich poręczach.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

z dn. 11. II. 22 r.

RYGA

Litewska agencja telegraficzna ogłasza, że Litwa uznaje ostatnią netę rządu polskiego wysuwającą na pierwszy plan rozwiązanie zagadnień praktycznych za odpowiedź odmowną.

Utworzył się wobec zbliżających się wyborów do rady miejskiej w Rydze polski komitet wyborczy wyłoniony przez wszystkie stowarzyszenia. Komitet ułożył listę kandydatów polaków. Na pierwszym miejscu listy stał adwokat Szablowski, buchalter Swylan i robotnik Malinewski. Na jutro zwołane wiec wyborców polskich, którzy ostatecznie zatwierdzą listę. Wybory odbędą się w pierwszej połowie marca. Dotychczas ludność polska nie miała swego reprezentanta w ryskiej radzie miejskiej. Mięszewik rosyjski Dan który w swych odczytach wystawił ustrój siewicki będzie zapewne wydaleny z granic Łotwy. Giełda: doł. 227, fr. 19 i trzy czwarte, mk. niem. 17, ker. czesk. 443.

R / Cieszerin rezeskał przedstawicielstwem siewickim zagranicą instrukcją eją, w której oświadcza, że rząd siewicki nie może zgodzić się na depuszczenie do konferencji genueńskiej byłych członków gabinetu Danikina i rządu gruzińskiego. Gdyby oni mieli być zwozwani do Genui rząd siewicki nie mógłby wziąć udziału w konferencji.

Ma zasadzie obserwacji meteorologicznych ustalono, że w południowej Syberji zagraża w lecie tego roku absolutna susza. Skomplikuje to jeszcze bardziej sytuację żywnościową państwa.

Balt / Helsingfors. Prasa fińska wykazuje konieczność utworzenia związku państw bałtyckich, stwierdzając, że przyszła ostatnia chwila utworzenia jednolitego frontu. Prasa szwedzka doradza Finlandji zbliżenie się do Szwecji, albowiem związek z państwami bałtyckimi oddali Finlandję i Szwecję od siebie bardziej.

Helsingfors. Bandy komunistów, które wtargnęły na terytorjum Finlandji zostały ostatecznie wyparte. Partja burżuazyjna zwołuje liczne wieca, na których eskarżają rząd o niedostateczną obronę granic.

Ryga. Na letewskiej radzie ministrów w trakcie omawiania umowy handlowej z Niemcami minister Kwesi przez delegację letewską w Berlinie zakomunikował, że Niemcy nie zgadzają się na to, by Letwa mogła przynieść w przyszłości stanowisko uprzywilejowane pod względem ekonomicznym wszystkim swoim sąsiadom. Niemcy gotowi są pociągnąć się z przyznaniem przywilejów Finlandji Litwie i Estonji, w żadnym jednak razie Polsce i Estonji.

Ryga. Przedstawiciel Rosji sew. w Letwie Aleksandrij spuszcza swoje stanowisko, następcą jego ma być Jurenjew były przedstawiciel sew. w Bucharze.

Kewno. Komisja prawna waleśka do sejmku opracowany przez siebie projekt ustawy określającej prawa mniejszości narodowych. Według tego projektu każda narodowość reprezentująca na terytorjum Litwy nie mniej niż 10 tysięcy głów, - ma prawo do autonomji w zakresie oświatowo-religijnym i dobroczynności publicznej organizacji pomocy wzajemnej wszelkich potrzeb kulturalnych. Sprawami temi zawiaduje rada narodowa i jej odpowiednia organy nadto każda narodowość autonomicznie posiada swoje ministria. Każdy obywatel ma prawo używać w życiu publicznym swego języka ojczystego, a więc przemawiając tym językiem na posiedzeniach sejmku i samorządu podawać prośby do urzędów, a także posługiwać się nim w sądach w miejscowościach, gdzie dawa narodowość reprezentuje 10% ludności. W miejscowościach tych wszelkie rozporządzenia i ogłoszenia rządu jak i instytucji rządowych, obok języka litawskiego publikowane będą w języku mniejszości.